

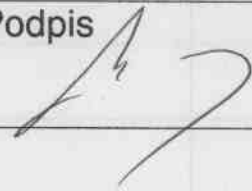

ORGANIZAČNÁ SMERNICA

**Správa dátovej siete Trenčianskej univerzity Alexandra
Dubčeka v Trenčíne - TnUNET**

Číslo: 3 – 011– 01		
Počet strán:	5	Účinnosť od: 1.4.2009
Počet príloh:	0	
Vypracoval CIT	Meno Ing. Peter Šedivý	Podpis
Verifikoval PSR	Meno prof. Ing. K. Zgodavová, PhD.	Podpis
OPR	JUDr. J. Kňazovická	

Validoval Rektor	doc. Ing. M. Mečár, CSc.	Podpis
Prerokoval: OPV Kolégium rektora		

Obsah:

1. Účel vydania a rozsah platnosti
 - 1.1. Účel vydania
 - 1.2. Rozsah platnosti
2. Definícia pojmov a použité skratky
 - 2.1. Definícia pojmov
 - 2.2. Použité skratky
3. Zodpovednosti
4. Popis činnosti
 - 4.1. Organizačná štruktúra správy siete TnUNET
 - 4.2. Práva a povinnosti správcov siete TnUNET
 - 4.3. Práva a povinnosti správcov siete v oblasti bezpečnosti TnUNET
 - 4.4. Pridelovanie adries elektronickej pošty
5. Súvisiaca dokumentácia
 - 5.1. Externá
 - 5.2. Interná
6. Záznamy
7. Prílohy
8. Záznam o oboznámení

1. Účel vydania a rozsah platnosti**1.1. Účel vydania**

V tejto organizačnej smernici sú spracované pravidlá správy dátovej siete Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne – TnUNET, za účelom zabezpečenia jej funkčnosti.

1.2. Rozsah platnosti

Táto OS je platná pre všetkých zamestnancov a študentov TnUAD a vzťahuje sa na všetky osoby využívajúce dátovú sieť TnUAD. Pravidlá v nej uvedené sú záväzné pre správcov dátovej siete TnUNET ako aj pre používateľov, ktorí spravujú samostatne svoje výpočtové prostriedky, napojené na ktorúkoľvek časť dátovej siete TnUNET alebo siete pripojenej k dátovej sieti TnUNET

Dňom účinnosti tejto OS sa ruší „Smernica pre prevádzku a používanie počítačovej siete TnUAD“ z 1.7.2006.

2. Definícia pojmov a použité skratky**2.1. Definícia pojmov**

Dátová sieť Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne (ďalej len „TnUNET“) je priamo pripojená na Slovenskú akademickú dátovú sieť pre vedu, výskum a vzdelávanie – SANET a jej prostredníctvom do európskej vysokorýchlostnej dátovej siete pre vedu výskum a vzdelávanie GEANT a medzinárodnej dátovej siete INTERNET.

Pod pojmom TnUNET sa pre účely aplikácie pravidiel uvedených v tejto OS považujú akékoľvek technické a programové prostriedky, slúžiace k prepojeniu a prevádzke počítačov, ako aj prostriedky k využitiu tohto pripojenia.

Poslaním TnUNET je vzájomné prepojenie objektov TnUAD pre zabezpečenie výučby, výskumu a prevádzky TnUAD:

- a) **Chrbticová sieť TnUNET** je časť siete, ktorá prepája vstupné prípojné miesto TnUAD s prípojnými miestami lokálnych sietí fakúlt, súčastí (napr. študentský domov) TnUAD a iných objektov, pripojených na TnUNET.

- b) **Lokálna sieť TnUNET** je časť siete, ktorá zahŕňa koncové zariadenia (používateľské pracovné stanice, servery, tlačiarne a ďalšie zariadenia) a ktorá prepája tieto zariadenia s prípojným miestnom lokálnou sieťou v rámci TnUAD i medzi sebou navzájom.
- c) **Server** je obslužný počítač (resp. Program) s príslušenstvom, ktorý poskytuje presne stanovené služby alebo prostriedky (zdroje) používateľom.
- d) **Sieťová aplikácia** je program, ktorý pracuje pre používateľa a ktorý používateľovi poskytuje vopred stanovené sieťové služby.
- e) **Sieťová služba** je služba poskytujúca zabezpečenie stanovených požiadaviek alebo potrieb používateľov.

IP adresa je jednoznačný logický identifikátor zariadenia pripojeného do TnUNET.

MAC adresa je hardwarová adresa, unikátne číslo, ktoré má zariadenie pridelené od výrobcu. Táto adresa je nemenná.

Správca dátovej siete TnUNET (ďalej len „správca siete“) je osoba zodpovedná za prevádzku konkrétnej dátovej siete, jej častí alebo sieťovej aplikácie.

2.2. Použité skratky

TnUAD	= Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
OS	= Organizačná smernica
OPV	= Operatívna porada vedenia
CIT	= Centrum informačných technológií TnUAD
TnUNET	= Dátová sieť TnUAD
SANET	= Slovenská akademická dátová sieť pre vedu, výskum a vzdelávanie

3. Zodpovednosti

Za vypracovanie a aktualizáciu tejto organizačnej smernice je zodpovedný riaditeľ CIT. Za oboznámenie zamestnancov s touto OS sú zodpovední všetci vedúci organizačných útvarov. Za oboznámenie študentov s touto OS zodpovedá prorektor pre výchovu a vzdelávanie a dekan, ak študent študuje študijný program uskutočňovaný na fakulte. Za dodržiavanie tejto OS sú zodpovední všetci zamestnanci a študenti TnUAD.

4. Popis činnosti

4.1. Organizačná štruktúra správy TnUNET

4.1.1. TnUNET má hierarchickú štruktúru. Člení sa na:

- a) chrbticovú sieť TnUAD
- b) lokálnu sieť fakúlt a iných súčastí TnUAD
- c) sieťové aplikácie.

4.1.2. Správu chrbticovej siete, vrátane prípojných miest do akademickej siete SANET, medzinárodných sietí GEANT (európskej vysokorýchlostnej dátovej siete pre vedu výskum a vzdelávanie), medzinárodnej siete Internet a celouniverzitných sieťových aplikácií zabezpečuje CIT TnUAD. Správu lokálnych sietí fakúlt, iných súčastí a objektov TnUAD a správu lokálnych sieťových aplikácií môžu zabezpečovať na základe súhlasu riaditeľa CIT príslušní správcovia siete.

4.1.3. Správa jednotlivých sietí môže byť združená a to z hľadiska hierarchie siete a jej lokalizácie – podľa umiestnenia v jednotlivých objektoch TnUAD.

4.1.4. Po technickej a metodickej stránke je riadenie správy siete hierarchické zhora nadol podľa bodu 4.1.1 od správy chrbticovej siete až po správu lokálnej sieťovej aplikácie.

- Vecná stránka riadenia spočíva v schvaľovaní postupov pri konfigurácii siete, povoľovaní pripájania zariadení do siete, odpájanie segmentov siete pri porušení pravidiel prevádzky alebo závažnom ohrození funkčnosti siete nadriadeným správcom.
- 4.1.5. Prevádzku centrálnych informačných systémov a centralizovanej výpočtovej techniky zabezpečuje CIT TnUAD. Jeho poslanie a pôsobnosť vymedzuje Organizačný poriadok rektorátu TnUAD.
 - 4.1.6. Správca chrbticovej siete fakulty alebo inej súčasti je podriadený správcovi chrbticovej siete TnUAD, ktorý je podriadený riaditeľovi CIT TnUAD. Správcom lokálnej siete, serverov a sieťových aplikácií môže byť aj zamestnanec, ktorý je podriadený príslušnému vedúcemu zamestnancovi súčasti TnUAD. Po technickej a metodologickej stránke je však riadený príslušným správcom chrbticovej siete.
 - 4.1.7. Správcovia sietí v študentských domovoch sú podriadení správcovi chrbticovej siete TnUAD.
 - 4.1.8. Metodické riadenie správcov sietí je realizované prostredníctvom stretnutí správcov sietí TnUNET – všetkých jej častí na všetkých úrovniach správ.
 - 4.1.9. Zoznam správcov jednotlivých súčastí siete TnUNET musí byť verejne dostupný a aktuálny na www-stránke CIT TnUAD.
 - 4.1.10. Správu siete zabezpečujú správcovia siete na všetkých úrovniach nepretržite. Vzniknuté poruchy nahlásujú a odstraňujú vo vzájomnej súčinnosti bezodkladne v zmysle vyššie uvedenej hierarchickej podriadenosti.
 - 4.1.11. Pre vzájomnú komunikáciu používajú správcovia siete konferenciu `tnunetadm@tnuni.sk`.

4.2. Práva a povinnosti správcov siete TnUNET

- 4.2.1. Správca lokálnej sieťovej aplikácie a lokálnych serverov:
 - a) zabezpečuje prevádzku sieťovej aplikácie (inštalácia, úpravy, konfigurácia, zálohovanie dát a pod.),
 - b) vytvára používateľské kontá podľa zásad platných pre konkrétnu lokálnu sieťovú aplikáciu a prideluje používateľom prístupové práva,
 - c) zodpovedá za bezpečné uloženie záložných dát.
- 4.2.2. Správca lokálnej siete fakulty a inej súčasti TnUAD:
 - a) zabezpečuje prevádzku lokálnej siete od prípojného miesta chrbticovej siete až ku koncovým používateľským pracovným staniciam,
 - b) zabezpečuje správnu funkciu lokálnych serverov,
 - c) vytvára a spravuje používateľské kontá a prideluje používateľom prístupové práva,
 - d) prideluje adresy elektronickej pošty,
 - e) udržiava konfiguráciu systémov pre počítače, ktorých systém je spúšťaný zo servera,
 - f) prideluje IP adresy zariadeniam z rozsahu IP adries, ktoré má v správe,
 - g) udržiava aktuálny zoznam MAC a IP adries všetkých pripojených zariadení a všetky zmeny hlási správcovi chrbticovej siete resp. správcovi lokálnej siete fakulty,
 - h) spravuje príslušný doménový priestor fakulty alebo inej súčasti,
 - i) v spolupráci so správcom chrbticovej siete realizuje všetky zásahy do lokálnej siete (zmeny topológie, rekonštrukcia siete a pod.),
 - j) informuje používateľov o pravidlách práce v sieti,
 - k) zodpovedá za bezpečné uloženie záložných dát.
- 4.2.3. Správca chrbticovej siete fakulty a inej súčasti:
 - a) zabezpečuje prevádzku chrbticovej siete fakulty a inej súčasti,
 - b) udržiava plán aktuálnej topológie siete fakulty a inej súčasti,
 - c) má prehľad o stave aktívnych prvkov a ich funkčnosti,
 - d) plánuje a realizuje rozvoj siete fakulty a inej súčasti,

- e) v spolupráci so správcami lokálnych sietí realizuje zmeny v sieti fakulty a inej súčasti,
 - f) autorizuje akékoľvek zásahy do kabeláže v areáli, zmeny v topológii a pod.,
 - g) organizuje správu lokálnych sietí a serverov.
- 4.2.4. Správca chrbticovej siete TnUAD:
- a) udržiava plán aktuálnej topológie TnUNET,
 - b) zabezpečuje prevádzku chrbticovej siete ako celku,
 - c) zabezpečuje pre TnUNET konektivitu pripojených dátových sietí,
 - d) uskutočňuje pravidelné monitorovanie chrbticovej siete,
 - e) zabezpečuje prevádzku centrálnych serverov,
 - f) poskytuje odborné konzultácie vedeniu TnUAD,
 - g) sleduje vývojové trendy v oblasti dátových sietí a navrhuje spôsob ich implementácie do TnUNET,
 - h) organizuje zavádzanie nových sieťových služieb,
 - i) poskytuje odborné konzultácie správcovi podriadených sietí,
 - j) riadi správu doménového priestoru tnuni.sk, resp. iných domén, ktoré sú v správe alebo majetku TnUAD,
 - k) usmerňuje a konzultuje podmienky registrácie domén prvej úrovne domény .sk pre prevádzku v TnUNET.
- 4.2.5. Pravidlá pre všetkých správcov na všetkých úrovniach:
- a) Kvalifikačné predpoklady pre výkon funkcie správcu siete posudzuje riaditeľ CIT TnUAD, na základe absolvovaného školenia a vykonania kvalifikačného testu alebo preukázania vedomostí iným spôsobom.
 - b) Správca siete na všetkých úrovniach najmä:
 - zabezpečuje prevádzku siete, servera alebo sieťovej aplikácie,
 - kontroluje dodržiavanie pravidiel prevádzky siete,
 - monitoruje prevádzku siete a rieši prípadné kolízie,
 - zálohuje a archivuje dáta na spravovaných zariadeniach.

4.3. Práva a povinnosti správcov siete v oblasti bezpečnosti TnUNET

- 4.3.1. Správcovia siete bez ohľadu na postavenie v hierarchii TnUNET sú povinní zabezpečovať bezpečnosť jej prevádzky.
- 4.3.2. Správca siete je povinný upozorniť bezodkladne svojho nadriadeného správcu siete na zistené bezpečnostné incidenty a tieto incidenty zdokumentovať.
- 4.3.3. Správca siete je povinný upozorniť ostatných správcov siete TnUNET na zistené nedostatky v zabezpečení TnUNET.
- 4.3.4. Správca siete má právo kontrolovať dáta používateľov a monitorovať ich činnosť v sieti a to buď náhodne, alebo cielene v prípadoch vzniku podozrenia na porušenie pravidiel prevádzky TnUNET. Pri tejto činnosti je správca siete povinný zachovávať mlčanlivosť o informáciách, ktoré získa, pokiaľ nezistí porušenie pravidiel prevádzky dátovej siete. Pokiaľ zistí porušenie pravidiel, je povinný postupovať podľa príslušných ustanovení bodu 4.5 a 4.6 OS - prevádzka dátovej siete TnUAD.

4.4. Priradenie adries elektronickej pošty

- 4.4.1. Adresy elektronickej pošty v tvare meno.priezvisko@tnuni.sk, alebo priezvisko@tnuni.sk a prístupové heslá zamestnancov priradené pri nástupe do zamestnania pracovníkovi CIT na základe informácie pracovníka personálneho referátu oddelenia PaM TnUAD.
- 4.4.2. Pri ukončení pracovného pomeru sa na základe informácie pracovníka personálneho referátu oddelenia PaM TnUAD adresa elektronickej pošty a prístupové heslo zamestnanca automaticky zablokuje.

5. Súvisiaca dokumentácia

5.1. Interná

Štatút TnUAD

OS - Prevádzka dátovej siete TnUAD

5.2. Externá

Všeobecné pravidlá používania siete SANET - <http://www.sanet.sk/AUP-sk.doc>

6. Záznamy

7. Prílohy

8. Záznam o oboznámení

Je na druhej strane titulného listu tejto OS.